

**Mosoly Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
Családi Bölcsőde**

2626 Nagymaros, Rákóczi utca 14.
Tel: 0670/3154014

**Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
Családi Bölcsőde**

**2023. évi beszámolója
Nagymaros**

Az Intézmény Nagymaros, Verőce, Szokolya, Kismaros, Kóspallag településeken látja el a feladatait.

Az Intézmény szolgáltatásai **kötelező ellátások:**

- család- és gyermekjóléti szolgáltatás,
- családi bölcsőde működtetése.

Személyi feltételek:

3 főállású családsegítő,

1 főállású intézményvezető - családsegítői feladatokat is ellát.

Korábban 5 betöltött státusz volt a feladatok elvégzésére. A létszámcsökkenés az ügyfélfogadások idejét is módosította. A megemelkedett ügyféllétszám és adminisztráció mellett, nem tudunk annyit időben megjelenni a településeken a 4 dolgozóval.

Ellátás módja:

1. Család- gyermekjóléti szolgáltatás

Ellátottak köre

A család és gyermekjóléti szolgáltatást önkéntesen és térítésmentesen mindenki igénybe veheti, aki a településen életvitelszerűen tartózkodik, legyen az 18 év alatti gyermek, vagy felnőtt személy.

Jellegénél fogva köteles segítséget, támogatást nyújtani nemre, korra, politikai, ideológiai meggyőződésre, etnikai hovatartozásra és állampolgárságra való tekintet nélkül mindazoknak, akik a szolgálatot bizalmukkal megtisztelik.

Az intézményt bárki felkeresheti:

- egyéni problémával
- segítő szándékú bejelentéssel
- segítségnyújtási ötlettel

Az ellátás igénybevételének módja

1. **Önkéntes:** Intézményünk szolgáltató jellegű, vagyis igénybevétele önkéntes és ingyenes. Szolgálatunkat problémájával felkeresheti maga a gyermek, vagy a szülő, vagy egyéb családtagok, illetve bármely állampolgár jelezheti az érzékelt problémát. A gyermekjóléti szolgálat egyéb szolgáltatásainak (klubok, tábor) igénybevétele bármely, a településen élő gyermek számára elérhető.
2. **Jelzőrendszer által küldött:** Szolgálatunk kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, ha a jelzőrendszer valamely tagja jelez, hogy egyedülálló személy, család vagy gyermek egészséges fejlődése *veszélyben van*.
3. **Együttműködésre kötelezettség:** a hatóság együttműködésre kötelezi a gyermeket és a családját, ha a gyermek egészséges fejlődése alapellátás keretein belül nem megoldható és a szülő/szülők nem mutat együttműködést a veszélyeztetettség megoldásában.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás:

Komplex szociális alapellátási forma, melynek célja a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti, vagy időszakos krízis kezelése, enyhítése. A szolgálat családgondozási feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez.

Cél:

- a szociális munka sajátos eszközeivel - szociális segítőmunkával - segítséget nyújtunk a klienseknek a mindennapi életüket fenyegető gazdasági és társadalmi negatív hatások kivédéséhez,
- a gyermek családban történő felnevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- kliensek képessé válnak arra, hogy a különböző problémákat önállóan, saját erejükből oldják meg, és szociális működőképességük erősödjön.

A családsegítők feladata:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról,
- tanácsadás családtervezési, pszichológiai, életvezetési és mentálhigiénés kérdésekben, nevelési kérdésekben,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- más szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, közvetítés,
- családi konfliktusokban közvetítés és segítségnyújtás, mediáció,
- családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- prevenciók szabadidős foglalkozások, táborok szervezése,
- ruha és bútoradományok közvetítése,
- egészségkárosodással és egyéb egészségügyi problémákkal kapcsolatos ügyek intézése,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- csoportmunka hasonló problémával küzdő személyek segítésére.

Gonozási adatok

A Szolgálat által ellátottak 2022-ben:

Ellátottak	Nagymaros	5 településen összesen
Szolgálat által ellátott (0-17)	39	109
Szolgálat által ellátott 17-	141	273
Összesen	180	382

A Szolgálat által ellátottak 2023-ban:

Ellátottak	Nagymaros	5 településen összesen
Szolgálat által ellátott (0-17)	90	224
Szolgálat által ellátott 17-	213	408
Összesen	303	632

2023-ban Nagymaroson ellátottak száma nem- és korcsoport szerint:

Nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	összesen
férfi	5	7	38	5	9	19	19	10	21	133
nő	1	6	24	4	5	22	40	37	31	170
Összesen:	6	13	62	9	14	41	59	47	52	303

Szolgálat esetében megnevezett probléma gyermekek ellátása során:

- családon belüli konfliktusok
- alacsony szülői felelősségvállalás vagy kompetencia a gyermeknevelési területen,
- érzelmi, értelmi, fizikai elhanyagolás
- lelki-mentális problémák
- családon belüli erőszak
- beilleszkedési, magatartási problémák
- iskolai hiányzás
- motivátlanság szülőnél és gyermeknél egyaránt
- valós szülői együttműködés hiánya
- költöző, vándorló családok

Felmerülő igény:

- gyermekekkel kapcsolatban álló szakemberek (iskola, óvoda) pszichés, lelki megsegítése, támogatása, szupervízió
- gyermekpszichiátriai ellátáshoz gyors hozzáférése

Leggyakoribb gondozási okok a felnőtt lakosok körében (18+):

- családi konfliktusok, válás, szülők közötti közvetítés
- pszichés, mentális problémák
- életvezetésből adódó anyagi, egészségügyi, mentális problémák
- egészségkárosodással járó problémák
- ügyintézésben, hivatalos levelek értelmezésében, formanyomtatványok kitöltésében segítségnyújtás
- ellátásokhoz történő hozzájutásban segítségnyújtás
- alacsony jövedelem, tartozások

Felmerülő igény:

- szociális ellátások összehangolása, átláthatósága

Szolgáltatások Nagyomaron:

Szolgáltatások	2022	2023
Információnyújtás	311	492
Esetmegbeszélés, esetkonzultáció	127	170
Tanácsadás	152	211
Családlátogatás	79	129
Hivatalos ügyek intézése	139	148
Segítő beszélgetés	141	219
Egyéb	316	545
Tevékenység összesen	1265	1914

Adományok közvetítése:

A 2022. évben 82 esetben közvetítettünk adományt a családokhoz, az adományok nagy része a Karitásztól segítségnyújtásával valósult meg.

2023-ban 129 esetben nyújtottunk közvetett vagy közvetlen adományt a településen (élelmiszer, pénz, ruházat, háztartási eszköz, bútor). A támogatások fele Karitásztól származott, másik fele a településtől független adományozóktól.

Jelzőrendszer és működése

A gyermekek veszélyeztetettségének észlelése és a preventív ellátások megszervezése érdekében a veszélyeztetettségéről a **jelzőrendszer szakszerű működtetésével** szereznek tudomást a Szolgálat munkatársai.

A társintézményekkel a Szolgálat egyenrangú félként, kölcsönös alapon dolgozik együtt, azaz a szolgálat a család egészségét érintő általános szociális szolgáltató funkciót, míg a társintézmények az egyes családtagokat érintő speciális szolgáltató funkciót töltenek be.

A Szolgálat tevékenysége során a családi problémák megelőzésére, a hatósági út elkerülésére törekszik. Az együttműködés során az érintett intézmények és a gyermekjóléti szolgálat munkatársai közlik egymással azokat az adatokat, panaszokat, vizsgálati eredményeket, amelyek a közös célok eléréséhez, illetve a közös feladatok legjobb ellátásához szükségesek.

Írásban tett Jelzések száma lakosságot érintően:

Intézmény	2022	2023
közükatatási – köznevelési intézmény	12	24
egészségügyi szolgáltató	9	9
állampolgár	4	10
egyéb	7	8
összesen	32	51

2022-ben 92 írásos jelzés érkezett a szolgálatához, ebből 32 érintett nagymarosi lakost. 2023-ban 141 írásos jelzés érkezett a szolgálatához, ebből 51 érintett nagymarosi lakost.

A jelzések során minden esetben megkeressük a családot, a közös munka a megkeresett személy együttműködési hajlandóságától és a jelzés súlyosságától függ. Bár a Szolgáltatás önkéntes, vannak olyan jelzések melyek során az együttműködés hiánya esetén védelembé véteit kell kezdeményezni.

A jelzőrendszer tagjai évek óta rendszeresen részt vesznek a megbeszéléseken, probléma esetén, telefonon vagy személyesen azonnal jeleznek.

Az elmúlt évben nagyon magas volt az esetmegbeszélések, konzultációk száma. Ez jól mutatja, hogy az intézményekben, így szolgálatunknál is meglévő szakemberhiány miatt a kollégák sokszor csak egymásra számíthatnak.

A Szolgálatunk minden évben megtartja a törvény által előírt éves **gyermekvédelmi tanácskozást**, melyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeljük a jelzőrendszer éves működését és áttekintjük a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját, éves tervet készítünk a működésről, szükség szerint javaslatot teszünk működésük javítására.

A 2023. év értékelése során a hatékonyabb munkavégzés érdekében született javaslatok Nagymaros Képviselő Testülete felé az alábbiak:

Az értékelés alapján a fenntartók felé történő javaslatok:

- óvodában gyermekpszichológus folyamatos biztosítása,
- a bölcsőde mielőbbi átalakulása,

- fogyatékkal élők nappali ellátásának megoldása,
- a településen dolgozók szakmai megsegítése előadásokkal.

Hatósági intézkedés, kötelező együttműködés

2023-ban védelemben álló gyermekek száma: 16

A védelemben vételek okai:

- szülői elhanyagolás: érzelmi, értelmi, fizikai
- szülők közötti konfliktus gyermekekre gyakorolt negatív hatásai
- életvitelből adódó hiányosságok megjelenése a gyermekeknél
- szülői alkalmatlanság kérdése

Az elmúlt évben 1 gyermek került kiemelésre a családjából (családtaghoz).

1 gyermek esetében nevelésbe vételi javaslat született, befogadás hiánya miatt a gyermek nem került kiemelésre.

2. Családi bölcsőde

A családi bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkozást.

Gyakorlatban: A családi bölcsőde olyan szakmai alapokon nyugvó, magas színvonalú gyermekjóléti szolgáltatás, amely a gyermekek törvényben rögzített napközbeni ellátását családi körülmények között biztosítja.

A Családi bölcsőde szakembereinek felkészültsége, és szakmai háttere biztosítja a gyermekek harmonikus, az életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségüknek megfelelő nevelésben, gondozásban részesüljenek.

A szülők egész évben folyamatosan adják be ellátási igényeiket. A maximális ellátottság érdekében a gyermekek nem maradnak nálunk a tanév végéig, hanem a 3. születésnapjukkal az ellátásukat megszüntetjük. Szintén távoznak azok a gyerekek, akik szobatiszták, betöltötték a 2,5 évüket és az óvoda átvette őket.

2023-ban bölcsődébe beíratott gyermekek száma: 10 fő

ellátott hónap	01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.
gyermekszám	4	4	7	7	7	7	7	7	6	6	5	5

A beíratott gyermekek száma nem egyenlő a lehívható normatívával.

A 2023-as évre jellemző volt, hogy a szülők az új bölcsődei ellátás megindítását várták egész évben.

Megnehezítette a bölcsődei ellátást, hogy a korábban jelentkezett szülők lemondták a bölcsődei igényüket.

A lemondások okai:

- már az új bölcsődei ellátásba kívánták beíratni a gyermekeket,
- már felvette őket az óvoda (2,5 éves a gyermek és szobatiszta),
- kistestvér születik, így nem kérik az ellátást,
- más településen vették igénybe a bölcsődei ellátást.

A dolgozói létszám kiegészítő segítséget igényelt, ez az elmúlt év első felében megbízásokkal második félévben túlórával és óvodai segítséggel oldottuk meg

Összegzés

- Megemelkedtek a jelzések az elmúlt évben. 2023-ban összesen 141 jelzés érkezett a Szolgálatához, ebből 51 érintett Nagymaroson élő gyermeket vagy felnőttet.
- Emelkedett az önként segítségért jelentkezők száma is. A felnőtt lakosság körében elsősorban anyagi, ügyintézési segítségkérések voltak, a gyermekes családoknál a családi konfliktusok, magatartási problémák, lakhatási problémák miatt jöttek önként a szülők.
- Az estszámok jelentősen megemelkedtek. (2022-ben -180 fő, 2023-ban - 303 fő.)
- A védelembe vett gyermekek száma nagyon magas volt, 16 gyermek.
- Az intézmények egyre több sajátos nevelést igénylő gyermeket érzékelnek, ez a szakmai konzultációk számának emelkedését eredményezte.
- Az iskolapszichológusi ellátás az elmúlt évben nagyon rövid ideig volt elérhető, ennek hiányát és a megjelenésével való pozitív változást (szeptember – december) egyaránt érzékelték a rendszerünk.
- A településen az elmúlt évben megjelentek a tisztálkodási, mosási nehézségek egyes családoknál.
- Az elmúlt évben szembesültünk azzal, hogy a családból való kiemelés a befogadás hiányában nem megoldható, így a problémák a településen maradnak (szülői alkalmatlanság, elhanyagolás, párkapcsolati erőszak, gyermek deviáns viselkedése..).
- A településen élő gyermekek és gyermekes családok a szükséges ellátások többségéhez hozzáférnek, de a településen kívül biztosított a gyermek és a felnőtt pszichiátriai ellátás. A várakozási idő egyes ellátásokra sajnos hosszú.
- A családok számára nem elérhető az ingyenes családterápia, konfliktuskezelés. Mindkettőre igény volt az elmúlt évben.

Munkát nehezítő körülmények a szolgálatnál:

- a megnövekedett igények miatt szakemberhiány az intézményeknél,
- pszichiátriai, pszichológiai ellátásra hosszú a várólista,
- olyan társadalmi változásokat látunk mind a családszerkezetekben, mind a megemelkedett igényekben, amelyeket a rendszerek még nem követtek le:
 - óvodában jelentkező pszichológusi igény,
 - megemelkedett szakértői vizsgálatok a gyermekeknél, ami miatt hosszabb várólista,
 - megemelkedett, pszichológiai és pszichiátriai igények miatt hosszú a bekerülési idő,
 - a családok együttműködéséhez, motiválásához kevés eszközünk van,
- új problémátípusok, melyeknél csak a helyi ellátórendszert (fenntartók) és saját szakmai kapcsolatrendszerét tudják használni a szakemberek,
- a jelenlegi dolgozói létszám mellett nagyon nehéz folyamatosan fenntartani, hogy a szakmai munka minősége ne sérüljön.

Társulásban rejlő erősségek, melyek segítik az eredményes munkát:

- Az ügyfelek egy része a Szolgálat ellátási területén belül változtatja lakhelyét, ilyen esetekben nem kell családsegítőt váltani, folyamatos marad a segítő munka, az információ nem vész el.
- Olyan támogató rendszert sikerült kialakítani, mely Intézményünkhöz és nem az adott településre korlátozódik (adományozók).

- Az öt településen hasonló problémák merülnek fel. Ami ez egyik településen új problémaként megjelenik, jellemzően rövid időn belül egy másik ellátott településünkön is felbukkan, itt már gyorsabban tudjuk a problémát kezelni.
- A problémák megoldásában a helyi szervezetekkel, intézményekkel, szakemberekkel jó szakmai kapcsolat alakult ki a területen az elmúlt évek alatt, ez jelentősen segíti a hatékony munkát (közös eszközszer).
- A térséget érintő problémáknál segítség a közös gondolkodás, az esetleges közös koncepció a megoldásokra (a családjukból kiemelt gyermekek, lakás nélkül maradt családok, párkapcsolati konfliktusból menekülő családok, mosás, fürdési lehetőségek kezelése).

Terveink a munkavégzés területén a 2024. évre:

- Az ügyfélfogadások átalakítása a jelenlegi igényeknek és lehetőségeknek megfelelően.
- A meglévő szakmai munka további folyamatos biztosítása.
- A munkatársak pályán tartása, a munkakörülmények javításával.

Nagymaros, 2024. 05. 21.

Horváth Anikó
intézményvezető